# När beslut om sanktionsavgift inte ska fattas

Här ger Livsmedelsverket vägledning om hur kraven i lagstiftningen kan uppnås. Vägledningen är inte bindande och utesluter inte andra sätt att uppfylla kraven.

På denna sida finner du information om när sanktionsavgift inte ska tas ut trots att en företagare gjort sig skyldig till en överträdelse som kan föranleda en sanktionsavgift.

## Oskälighet

Trots livsmedelsföretagens strikta ansvar för sanktionsavgift vid bristande efterlevnad ska avgift inte tas ut om det bedöms som oskäligt. Vid bedömning om oskälighet ska man ta hänsyn till både objektiva och subjektiva omständigheter.

I 30 b § livsmedelslagen finns en uppräkning av vad man särskilt ska ta hänsyn till:

- sjukdom som förhindrat den avgiftsskyldige att göra rätt för sig,
- omständigheter som den avgiftsskyldige inte kunnat förutse och därför inte kunnat göra rätt för sig,
- vad den avgiftsskyldige gjort för att undvika att begå en överträdelse

**Exempel**

En livsmedelsföretagare ombildar sin enskilda firma till ett aktiebolag och meddelar kontrollmyndigheten detta efter att förändringen har genomförts. Personerna i bolaget de samma men den juridiska personen har förändrats, alltså organisationsnumret är nytt.

Då företagaren, på eget initiativ och inom rimlig tid, meddelar att förändringen har skett kan det anses vara oskäligt att ta ut sanktionsavgift. Detta särskilt då företagaren från början är känd av myndigheten, förändringen meddelas självmant av företagaren och inga andra förutsättningar (hantering, sortiment med mera) har ändrats.

En förändring av ett organisationsnummer (ombildande av bolag) kan inte heller meddelas myndigheten förrän den är under genomförande eftersom det innan dess inte finns något nytt organisationsnummer att förmedla.

Därmed bör de skäl som anges i livsmedelslagens 30 b § 2 och 3 p., vara uppfyllda, dvs företagaren har gjort allt i sin makt för att tala om för myndigheten att organisationsnumret är förändrat och denne kan inte själv påverka det faktum att numret tillkännages då ändringen väl är genomförd.

När det ska avgöras om det skulle vara oskäligt att ta ut avgift bör följande omständigheter däremot normalt inte leda till befrielse från avgift:

- bristande betalningsförmåga,
- verksamheten är nystartad,
- okunskap om gällande regler,
- glömska,
- tidsbrist, eller
- dåliga rutiner.

Någon möjlighet att jämka sanktionsavgifter eller sätta ner avgiftens storlek finns inte.

## När samma överträdelse omfattas av ansökan om utdömande av vite

Kontrollmyndigheten får inte besluta om en sanktionsavgift för en viss överträdelse som omfattas av ett föreläggande om vite och man har ansökt om utdömande av vitet i förvaltningsdomstol. Bestämmelsen ska motverka att dubbla sanktioner, det vill säga vite och sanktionsavgift, förekommer för en och samma överträdelse. Se 30 d § livsmedelslagen.